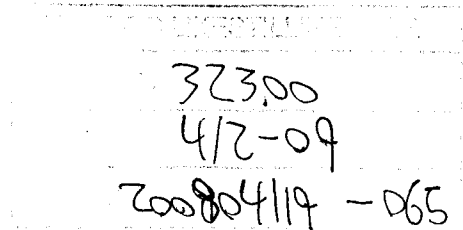

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref.

Vår ref.

Dato

200806900 ES KOT/KHU/an

03.02.2009

Høring – forslag til endring av barneloven § 30 tredje ledd (fysisk avstraffelse av barn)

Det vises til Barne- og likestillingsdepartementets brev 21. november 2008 om overnevnte høring, og telefonsamtale med seniorrådgiver Karin Stey om fristutsettelse til 4. februar d.å.

Forøvrig vises det til telefonisk kontakt mellom seniorrådgiver Karin Stey og førstekonsulent Knut-Fredrik Hustad og brev 14. november 2008 om utkast til høringsnotat i nevnte sak.

Vi gjør oppmerksom på at Justisdepartementet i anmodningsvedtak nr. 405 14. mars 2008 ble bedt om å vurdere om det er behov for å klargjøre og eventuelt forsterke barns vern mot fysisk avstraffelse i straffeloven. Justisdepartementet har i Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) side 176 og 177 vurdert det dithen at det ikke er tvil om at barn nyter det samme strafferettslige vern mot fysisk avstraffelse som voksne ved at straffeloven 1902 § 228 (straffeloven 2005 § 271) setter straff for fysisk maktanvendelse i det øyemed å avstraffe barnet.

Det forutsettes i høringsnotatet at brudd på barneloven § 30 tredje ledd skal være straffbar etter straffeloven 1902 § 228. Sistnevnte bestemmelse setter imidlertid bare straff for fysisk vold eller andre fysiske krenkelser. Slag, spark eller knipsing er typiske eksempler på dette. Psykiske påkjenninger for fornærmede, for eksempel redsel som følge av en "skjennepreken" eller trusler, er ikke omfattet av straffansvaret etter straffeloven 1902 § 228. Straffeloven 1902 § 228 er foreslått videreført i straffeloven 2005 § 271, jf. Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) side 175–179.

Denne avgrensningen av straffansvarets rekkevidde har viktige implikasjoner for forslaget om å endre barneloven § 30 tredje ledd. I dag er det kongruens mellom sistnevnte bestemmelse og straffeloven når det gjelder voldsbegrepet. Slik lovforslaget er utformet og utdypet i høringsnotatet, er voldsbegrepet i barneloven og straffeloven ikke sammenfallende. Forslaget om å endre barneloven § 30 tredje ledd gjelder både fysisk og psykisk vold, mens straffelovens bestemmelse om kroppskrenkelse bare setter straff for fysiske krenkelser. Det betyr at straffetrusselen i straffeloven ikke dekker alle krenkelser av forbudet som oppstilles i barneloven.

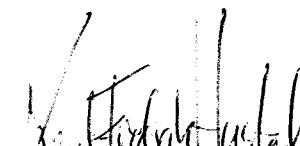
For det tilfellet det er ønske om kongruens mellom straffeloven og barneloven på dette punkt, er det nødvendig å avgrense voldsbegrepet i barneloven § 30 tredje ledd til å omfatte fysisk krenkelser. Dette bør eventuelt gjøres ved at ordlyden i barneloven § 30 tredje ledd gis samme utforming som straffeloven § 2005 § 271. Dersom det ikke gjøres en slik tilpasning, er det nødvendig å gjøre det klart i motivene at forbudet i barneloven § 30 tredje ledd ikke fullt ut er straffesanksjonert i medhold av straffelovens bestemmelse om kroppskrenkelse.

Det som i forslaget omtales som psykisk vold, blant annet trusler, skremming eller latterliggjøring av barnet, er altså ikke omfattet av voldsbegrepet i straffeloven. Andre straffebestemmelser vil imidlertid kunne komme til anvendelse, for eksempel straffeloven 1902 § 227 om trusler eller § 390a om skremmende eller hensynsløs atferd. Etter vår oppfatning er det uheldig å bruke begrepet "psykisk vold" når innholdet i dette begrepet klart faller utenfor etablert forståelse av voldsbegrepet i straffeloven.

Førstekonsulent Knut-Fredrik Hustad kan kontaktes dersom det er ønske om bistand i det videre arbeidet med lovforslaget (45397).

Med hilsen

Karl Otto Thorheim e.f.
kst. lovrådgiver

Knut-Fredrik Hustad
førstekonsulent